

**KONFERENSEN OM ANSLUTNING
TILL EUROPEISKA UNIONEN
– UKRAINA –**

**Bryssel den 12 juni 2026
(OR. en)**

AD 18/26

LIMITE

CONF-UA 2

ANSLUTNINGSDOKUMENT

Ärende: EUROPEISKA UNIONENS GEMENSAMMA STÅNDPUNKT
- Kluster 1: Grundläggande principer

ANSLUTNINGSFÖRHANDLINGAR

Ukraina

EU:s GEMENSAMMA STÅNDPUNKT

(efter Ukrainas förhandlingsposition AD 16/26 CONF-UA 1)

Förhandlingskluster: 1

Grundläggande principer

Inbegrivet fungerande demokratiska institutioner, reform av den offentliga förvaltningen, kapitel 23 – rättsväsen och grundläggande rättigheter, kapitel 24 – rättvisa, frihet och säkerhet, ekonomiska kriterier, kapitel 5 – offentlig upphandling, kapitel 18 – statistik och kapitel 32 – finansiell kontroll

Denna Europeiska unionens ståndpunkt bygger på dess allmänna ståndpunkt inför anslutningskonferensen med Ukraina (AD 9/24 CONF-UA 2) och är avhängig av förhandlingsprinciperna i denna, framför allt följande:

- Synpunkter som framförs av antingen Ukraina eller EU om ett visst kapitel i förhandlingarna ska inte på något sätt föregripa ställningstagandena i fråga om andra kapitel.
- Överenskommelser eller delöverenskommelser som uppnås under förhandlingarna om enskilda kapitel får inte betraktas som slutgiltiga förrän en övergripande överenskommelse har nåtts för alla kapitel.
- Detsamma gäller kraven i punkterna 5, 11, 12, 32, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 50, 51 och 52 i förhandlingsramen.

EU uppmanar Ukraina att fortsätta anpassningen till EU:s regelverk och sörja för dess faktiska genomförande och upprätthållande samt att rent allmänt redan före anslutningen utarbeta politiska riktlinjer och instrument som så nära som möjligt överensstämmer med EU:s.

EU noterar att Ukraina i sin ståndpunkt (AD 16/26 CONF-UA 1) godtar EU:s regelverk inom kluster 1 i dess gällande form den 3 juni 2026 och att landet förklarar sig i stånd att genomföra det senast vid anslutningen till Europeiska unionen.

1. Fungerande demokratiska institutioner

EU noterar att Ukraina i sin konstitutionella ordning har lagt grunden för en **demokratisk stat** och uppmanar Ukraina att säkerställa fortsatt demokratisk konsolidering trots de begränsningar som undantagstillståndet innebär. EU noterar att den rättsliga och institutionella ramen främjar anordnandet av demokratiska val. EU uppmanar Ukraina att förbättra den rättsliga ramen i linje med rekommendationerna från OSSE/ODIHR, EU:s lagstiftning samt internationella och europeiska standarder. EU välkomnar Ukrainas pågående insatser för att stärka motståndskraften mot desinformation och utländsk informationsmanipulering och inblandning i samband med val. EU uppmanar Ukraina att fortsätta att stärka ett transparent, pluralistiskt och oberoende medielandskap, bland annat genom att ompröva och fasa ut ”tv-maratonet”. Brister i kampen mot olaglig kampanj- och partifinansiering måste åtgärdas, och större transparens och effektiv tillsyn måste säkerställas genom ökad efterlevnad och kontroll av bestämmelserna om kampanj- och partifinansiering, effektiviserade och stärkta kontrollfunktioner, avskräckande sanktioner och tilltäppande av kryphål i fråga om överträdelser vid donationer från tredje part.

EU noterar att Ukrainas parlament fortsätter att utöva sin roll, även om dess tillsyn av den verkställande makten för närvarande är begränsad. EU understryker att Ukraina fortfarande bör förbättra lagstiftningsprocessens övergripande öppenhet, kvalitet och effektivitet, även när undantagstillstånd råder. EU noterar vidare att parlamentet också bör inrätta en stabil ram för integritet, inbegripet en uppförandekod för parlamentsledamöter och effektiv övervakning av restriktioner efter mandatets upphörande.

EU understryker att den rättsliga, regleringsmässiga och institutionella ramen för **det civila samhällets organisationer** på det hela taget finns på plats, men att förbättringar behövs för att säkerställa en gynnsam miljö för det civila samhället, särskilt för att stärka mekanismerna för att skydda det civila samhällets organisationer och människorättsförsvarare från hot och otillbörlig påtryckning, bland annat genom anpassning till EU:s regelverk om strategiska rättsprocesser för att hindra offentlig debatt (munkavleprocesser). EU understryker att Ukraina måste säkerställa att det finns effektiva mekanismer för samarbete mellan staten och organisationer i det civila samhället, inbegripet meningsfulla samråd med det civila samhället om lagstiftningsinitiativ och politiska initiativ.

2. Reform av den offentliga förvaltningen

EU noterar att Ukrainas **strategiska ram** för reform av den offentliga förvaltningen delvis har anpassats till europeiska standarder. EU noterar vidare att förvaltnings- och samordningsmekanismerna för dess genomförande är väletablerade. EU betonar att för att påskynda reformerna bör den offentliga förvaltningens kapacitet stärkas och reformernas finansiella hållbarhet säkerställas.

EU noterar att Ukraina delvis har anpassat sig till europeiska standarder när det gäller **utformning och samordning av politiken**. EU understryker att Ukraina behöver uppgradera sitt regelverk och förbättra standarderna för evidensbaserat beslutsfattande och utarbetande av lagstiftning samt säkerställa effektiva och inkluderande offentliga samråd.

EU noterar att Ukraina delvis har anpassat sig till europeiska standarder för **offentlig förvaltning och personalförvaltning**. EU uppmanar Ukraina att ytterligare anpassa sitt regelverk för offentlig förvaltning till principerna om meriter, transparens och integritet i urvals- och rekryteringsförfaranden. Meritbaserad, transparent och konkurrensutsatt rekrytering till den offentliga förvaltningen bör återinföras och förbättras ytterligare, med vederbörlig hänsyn till säkerhetssituationen. EU betonar att uppgifter måste samlas in och övervakas om skäl till uppsägningar samt om antalet visstidsanställningar och deras kategorier för att förhindra missbruk. EU erinrar om att reformen av lönesystemet för tjänstemän på grundval av en klassificering av befattningar måste slutföras för att säkerställa ett transparent, konkurrenskraftigt och rättvist lönesystem. EU understryker att digitaliseringen av personalförvaltningen bör fortgå och öka i alla offentliga förvaltningsorgan.

EU noterar att Ukrainas system för **organisation och ansvarsskyldighet** delvis har anpassats till europeiska standarder. EU uppmanar Ukraina att förbättra den interna organisationen av ministerier samt ansvarsfördelningen och mekanismer för prestationsövervakning mellan tillsynsorgan och underordnade organ. EU uppmanar vidare Ukraina att harmonisera sin lagstiftning med förvaltningsprocesslagen och säkerställa att inga omotiverade undantag från tillämpningen av lagen införs. EU betonar att ett fullständigt genomförande av förvaltningsprocesslagen och dess övervakning bör säkerställas. EU uppmanar också Ukraina att göra ytterligare framsteg med decentraliseringsreformen.

EU noterar att Ukrainas system för **tillhandahållande av tjänster** i hög grad har anpassats till europeiska standarder. EU uppmanar Ukraina att fortsätta att utveckla nätverket av administrativa tjänstecentrum för att säkerställa underlättad tillgång för personer med funktionsnedsättningar och särskilda behov. EU uppmanar Ukraina att säkerställa ytterligare anpassning av lagstiftningen till EU:s regelverk på detta område.

EU noterar att Ukraina har en väletablerad rättslig och institutionell ram för förvaltningen av de offentliga finanserna. EU betonar vikten av att Ukraina ytterligare förbättrar genomförandet av lagstiftningen. EU uppmanar Ukraina att ytterligare förbättra budgetramverket på medellång sikt och kvaliteten på de offentliga utgifterna, särskilt genom att förbättra metoden för utgiftsöversyner och genomföra årliga utgiftsöversyner av statsbudgeten. EU uppmanar Ukraina att förbättra övervakningen av finanspolitiska risker, särskilt genom att förbättra metoden för att bedöma finanspolitiska risker i samband med offentliga investeringar, statsägda företag och kommunala budgetar. EU uppmanar Ukraina att fortsätta att förbättra förvaltningen av offentliga investeringar i linje med färdplanen för reformen av förvaltningen av offentliga investeringar och den åtföljande handlingsplanen. EU uppmanar Ukraina att stärka insynen i och tillsynen över budgetprocessen, särskilt genom att säkerställa snabb och regelbunden offentlig tillgång till finanspolitiska uppgifter för alla offentliga delsektorer, utvidga budgetplaneringen på medellång sikt till den övergripande statliga planeringen och inrätta en oberoende finanspolitisk institution.

3. Kapitel 23 – Rättsväsen och grundläggande rättigheter

EU understryker att Ukrainas rättsliga och institutionella ram är delvis anpassad till EU:s regelverk och relevanta europeiska standarder för **rättsväsendets funktionsförmåga**. EU noterar Ukrainas plan att ytterligare stärka oberoendet och kapaciteten hos dess styrande organ för rättsväsendet och åklagarväsendet, det meritokratiska urvalet av dess medlemmar, att effektivisera den rättsliga styrningen, förbättra domstolarnas förvaltning och resurser, befästa ansvarsskyldigheten och integriteten på alla nivåer, säkerställa tillgången till rättslig prövning och rättsväsendets kvalitet samt säkerställa en effektiv rättskipning i enlighet med EU:s regelverk och europeiska standarder.

EU välkomnar Ukrainas framsteg när det gäller att främja rättsväsendets **oberoende och opartiskhet**. EU noterar med tillfredsställelse Ukrainas planer att ytterligare stärka de rättsliga institutionernas motståndskraft mot intern och extern inblandning. EU noterar med oro den senaste tidens utveckling som riskerar att undergräva framstegen med reformen av rättsväsendet, särskilt förseningen när det gäller utnämningar av kandidater till institutioner som nyligen återupptagit sin verksamhet. Framöver måste Ukraina ytterligare stärka oberoendet, integriteten, statusen och kapaciteten hos rättsväsendets och åklagarväsendets styrande och självstyrande organ samt optimera systemet för rättslig styrning och domstolsförvaltning samt åklagartjänsten. EU noterar Ukrainas åtagande att säkerställa ett system för slumpmässig tilldelning av ärenden inom åklagarmyndigheten på grundval av tydliga och objektiva kriterier och att ytterligare förbättra detta system i domstolarna. EU betonar vikten av Ukrainas oförminskade ansträngningar att stärka oberoendet för domare vid allmänna domstolar, högsta domstolen och författningsdomstolen samt för åklagare och den statliga domstolsförvaltningen, vilket omfattar hög integritet, öppenhet och meritbaserade standarder i urvals- och utnämningförfarandena och ytterligare förbättringar av dessa. I detta syfte framhåller EU vikten av att oberoende experter som utsetts av internationella partner på ett meningsfullt sätt involveras i pågående och framtida urvalsförfaranden under en begränsad tid. Ukraina måste avpolitisera riksåklagarämbetet, bland annat genom att göra urvals- och uppsägningsförfarandena mer objektiva, transparenta och meritbaserade, med beaktande av europeiska standarder. Ukraina bör också förbättra jävsbestämmelser för domare i syfte att anpassa det till europeiska standarder.

EU noterar att Ukraina avsevärt har stärkt sin rättsliga och institutionella ram i fråga om **ansvarsskyldighet**. EU noterar med tillfredsställelse Ukrainas fortsatta goda genomförande av domarnas granskningsprocess och godkännandet av åklagare. För att uppnå konkreta resultat måste dock granskningen och godkännandet ske snabbare. EU understryker Ukrainas behov av att fortsätta att stärka korruptionsförebyggande åtgärder inom rättsväsendet, särskilt genom ett förbättrat system för integritetsförklaringar och kontroll av domare. EU noterar också behovet av ytterligare förbättringar av det disciplinära regelverket för domare och åklagare, bland annat genom att ta itu med eftersläpningen i disciplinära mål, förbättra de disciplinära åtgärderna och deras verkställighet samt stärka generalinspektoratet inom åklagarmyndigheten.

EU noterar Ukrainas ansträngningar för att förbättra rättsväsendets **kvalitet**, bland annat genom förbättrade rättsliga och institutionella ramar för tillsättning av domare och åklagare, men den allvarliga bristen på domare och stödpersonal behöver fortfarande åtgärdas. Bristen på ekonomiska resurser och personalresurser inverkar negativt på rättsväsendets kvalitet och effektivitet. Ett effektivt system för regelbunden utvärdering av domares och åklagares prestationer, baserat på tydliga och objektiva kriterier, behöver införas. EU uppmanar Ukraina att förbättra rättssystemets **effektivitet** med fokus på att ta itu med eftersläpningen av mål och bristen på enhetlig rättspraxis samt att göra framsteg med landets digitaliseringssystem. EU betonar vikten av att snabbt inrätta och fullt ut inleda verksamheten vid en ny förvaltningsdomstol som ska handlägga ärenden mot nationella statliga organ efter ett trovärdigt urvalsförfarande, under vilket oberoende experter som utsetts av internationella partner har medverkat på en meningsfullt sätt. EU understryker vidare behovet av att reformera advokatsamfundet och den nationella utbildningen för domare, med ett meningsfullt deltagande av oberoende experter som utsetts av internationella partner, anpassa utbildningen för domare och åklagare till de europeiska standarderna, bland annat genom att införa ett transparent och meritbaserat urvalsförfarande för den nationella utbildningen för domare och modernisera dess läroplaner, undervisning, behovsbedömning och utvärderingsmetoder, samt påskynda reformen av den juridiska utbildningen, bland annat genom institutionell åtskillnad mellan juridisk utbildning och utbildning inom brottsbekämpning. Ukraina bör också förbättra lagstiftningen om författningsdomstolens förfarande med beaktande av Venedigkommissionens rekommendationer, vidta systematiska åtgärder för att förbättra verkställigheten av beslut från nationella domstolar och Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna, bland annat genom att se över lagstiftningsmutorier och säkerställa adekvat uppgiftsinsamling om verkställighet samt utöka alternativ tvistlösning och fortsätta att utveckla rättshjälpen.

EU betonar att Ukraina måste göra konkreta framsteg i kampen mot strafflöshet för centrala internationella brott på nationell nivå, särskilt genom att fortsätta att genomföra bestämmelserna i Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen i det ukrainska rättssystemet och genom att säkerställa varaktiga framsteg mot solida resultat när det gäller inhemska utredningar, åtal och fällande domar för centrala internationella brott.

EU noterar att Ukrainas rättsliga och institutionella ram för **korruptionsbekämpning** gradvis har förbättrats och delvis har anpassats till EU:s regelverk. EU betonar att det krävs ytterligare betydande förbättringar när det gäller både förebyggande och straffrättsliga åtgärder. EU understryker med kraft att specialiserade korruptionsbekämpande institutioners och andra relevanta institutioners oberoende och effektivitet måste säkerställas genom att ytterligare stärka deras kapacitet och mandat. EU understryker vidare att Ukraina måste utvidga behörigheten för landets nationella byrå för korruptionsbekämpning till att omfatta alla offentliga högriskbefattningar, inbegripet ledningen för presidentens kansli, chefer för regionala förvaltningar osv., och ge den specialiserade åklagarmyndigheten för korruptionsbekämpning (Sapo) den operativa kapacitet och de befogenheter som krävs för att inleda straffrättsliga förfaranden mot parlamentsledamöter utan riksåklagarens godkännande. EU uppmanar Ukraina att ytterligare stärka ramen för förebyggande av korruption på både central och lokal nivå, bland annat genom riktade korruptionsbekämpande åtgärder. EU uppmanar vidare Ukraina att fortsatt genomföra den politiska ramen för korruptionsbekämpning, som omfattar integrering av korruptionsbekämpning, särskilda bedömningar och kontextspecifika åtgärder som är riktade mot de mest utsatta sektorerna, såsom rättsväsende, brottsbekämpning, offentlig upphandling (särskilt försvarsupphandling), statsägda företag, infrastruktur, tull och beskattning, byggindustri och markförvaltning, naturresurser och utvinning samt utbildning. EU betonar att särskild uppmärksamhet bör ägnas åt förvaltningen av resurser kopplade till krigsrelaterat internationellt bistånd och återuppbyggnad, även från EU. När det gäller verkställighet understryker EU också att Ukraina måste göra ytterligare framsteg när det gäller att bekämpa straffrihet och systematiska korruptionsmönster på central och lokal nivå, vilket kommer att kräva tillräckliga resurser och robusta helhetsstrategier som bygger på verkligt politiskt engagemang och en långsiktig strategisk vision. EU erinrar om att det kräver betydande framsteg mot att uppnå solida resultat när det gäller utredningar, lagföring och fällande domar för korruption, särskilt vad gäller slutliga fällande domar på hög nivå. EU erinrar om Ukrainas åtagande att upphäva automatiskt avslutande av viktiga antikorrupsionsmål när tidsfristen för förundersökning har löpt ut, betonar att detta bör upphävas för alla mål och att de befintliga tidsfristerna bör ses över för att säkerställa effektiva utredningar.

EU noterar att Ukrainas rättsliga och institutionella ram delvis är anpassad till EU:s regelverk och europeiska standarder för **grundläggande rättigheter** och understryker att dess genomförande måste stärkas för att garantera allas åtnjutande av grundläggande rättigheter i praktiken, bland annat genom att stärka kapaciteten och oberoendet hos människorättsorgan.

EU noterar att när det gäller förebyggande av tortyr och omänsklig eller förnedrande behandling samt **fängelsesystemet** finns det generellt en rättslig och institutionell ram, men vissa aspekter överensstämmer inte med europeiska normer på detta område. EU noterar Ukrainas åtagande att uppdatera sin rättsliga ram i detta avseende. EU understryker att det krävs ytterligare insatser för att genomföra domarna från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna på detta område och ta itu med rekommendationerna från Europeiska kommittén till förhindrande av tortyr genom att ta itu med överbeläggning, misshandel av fångar och dömda samt dåliga förhållanden i fängelser och förvarsheter.

EU noterar att den rättsliga ramen för **dataskydd** inte är helt anpassad till EU:s regelverk. EU understryker att Ukraina fullt ut måste anpassa sig till den allmänna dataskyddsförordningen och brottsdatadirektivet. EU betonar vikten av ett snabbt antagande av utkastet till lagar om skydd av personuppgifter och om den nationella kommissionen för skydd av personuppgifter och tillgång till offentlig information. Den institutionella kapaciteten måste utökas avsevärt för att respektera de befogenheter som tillskrivs dataskyddsmyndigheten i enlighet med EU:s regelverk.

EU noterar att Ukrainas rättsliga och institutionella ram för **yttrandefrihet** delvis har anpassats till EU:s regelverk och europeiska standarder. EU noterar Ukrainas planer på att anpassa sig till EU:s regelverk om munkavleprocesser, den europeiska mediefrihetsförordningen och förordningen om digitala tjänster. EU understryker att Ukraina bör fortsätta sina ansträngningar för att säkerställa fullt oberoende för medietillsynsmyndigheten samt Ukrainas nationella råd för tv- och radiosändningar. EU understryker också vikten av skyddsåtgärder för public service-mediernas oberoende och regler för tilldelning av statlig annonsering, snabb och effektiv tillämpning av åtgärder och skyddsåtgärder för journalisters säkerhet och oberoende, respekt för deras roll i fråga om information till allmänheten, ansvarsskyldighet för alla fall av hot och trakasserier mot journalister, genomförande av åtgärder till stöd för lokala offentliga medier och en lämplig och konsekvent strategi för journalisters tillgång till information även när undantagstillstånd råder. EU betonar att mediereformerna bör genomföras utan dröjsmål för att minska risken för att monopolistiska eller oligarkiska strukturer återuppstår. EU noterar Ukrainas plan att genomföra färdplanen för att stödja inrättandet av ett pluralistiskt, transparent och oberoende medieområde efter kriget, efter det att undantagstillståndet har upphört att gälla eller upphävts.

När det gäller **jämställdhet och icke-diskriminering**, där Ukraina delvis har anpassat sig till EU:s regelverk, noterar EU Ukrainas planer på att även säkerställa anpassning till EU:s direktiv om minimistandarder för likabehandlingsorgan. EU understryker att det krävs insatser för att anpassa den rättsliga ramen för kampen mot hatpropaganda och hatbrott till rambeslutet om bekämpande av vissa former av och uttryck för rasism och främlingsfientlighet enligt strafflagstiftningen. EU noterar Ukrainas plan att ändra sin strafflag och straffprocessordning i enlighet med detta. EU noterar att den rättsliga ramen för icke-diskriminering är otydlig i fråga om omfattningen (områden) av skyddet mot diskriminering, men noterar Ukrainas plan att stärka sin lagstiftning, bland annat när det gäller åtgärder för att förebygga och bekämpa diskriminering på grund av sexuell läggning och könsidentitet, och att ändra sin lagstiftning om kostnadsfri rättshjälp för offer för sådana brott. EU välkomnar Ukrainas plan att anta en lag om införande av registrerat partnerskap (inbegripet samkönade partnerskap) i enlighet med domen från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna av den 1 juni 2023. EU understryker behovet av att fullt ut anpassa den nationella lagstiftningen till EU:s lagstiftning på området jämlikhet och icke-diskriminering. EU noterar Ukrainas planer på att säkerställa fullständig anpassning till EU:s regelverk om jämställdhet och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer, särskilt att effektivt ta itu med alla former av könsrelaterat våld och våld i hemmet samt att öka tillgången till och hållbarheten hos specialiserade stödtjänster för våldsoffer. EU understryker behovet av att förbättra genomförandet av lagstiftningen mot diskriminering och hatpropaganda samt kapaciteten att kontrollera dess efterlevnad för tjänstemän inom brottsbekämpningen och parlamentets kommissarie för mänskliga rättigheter. EU uppmanar Ukraina att säkerställa insamlingen av uppgifter om våld mot kvinnor och våld i hemmet samt om diskriminering uppdelade efter fördom och typ av brott. EU noterar Ukrainas planer på att förbättra systemet för övervakning och registrering av brott som grundas på intolerans mot könsidentitet och sexuell läggning samt att förbättra den systematiska insamlingen och analysen av uppgifter om bristande jämställdhet.

EU noterar att Ukraina vidtar åtgärder för att ytterligare främja rättigheterna för **personer med funktionsnedsättning**, bland annat när det gäller tillgänglighetskrav för produkter och tjänster och att säkerställa framsteg när det gäller avinstitutionalisering genom att genomföra en övergripande strategi. EU understryker att det krävs insatser för att genomföra europeiska och internationella standarder på detta område, inbegripet FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, och för att ytterligare anpassa sig till EU:s regelverk. EU uppmanar också Ukraina att fortsätta övergången till ett människorättsbaserat system för bedömning av funktionsnedsättningar.

EU noterar Ukrainas plan att upprätthålla och stärka skyddet av **barnets rättigheter** online och offline genom att ytterligare anpassa sig till EU:s regelverk och europeiska standarder för barnvänligt rättsväsende och stärka mekanismen för socialt skydd för barn och säkerställa barns rätt att växa upp i en säker miljö. EU noterar vikten av att Ukraina gör avgörande framsteg när det gäller att inrätta ett integrerat system för skydd av barn och avinstitutionalisering av barn som står utan föräldraomsorg och av barn med funktionsnedsättning, när det gäller att säkerställa en övergång till familje- eller samhällsbaserad vård – även med tanke på förberedelserna inför att de barn som fördrivits på grund av Rysslands anfallskrig återvänder, inbegripet de barn som olagligen deporterats eller förflyttats av Ryssland. Det kräver också att man säkerställer tillgången till uppdelade och uppdaterade data av god kvalitet om barn på institutioner.

EU noterar Ukrainas åtagande att förbättra anpassningen till EU:s regelverk om misstänkta och tilltalades processuella rättigheter i straffrättsliga förfaranden. När det gäller brottsoffers rättigheter noterar EU Ukrainas plan att anta en lag om ersättning till offer för våldsbrott och uppmanar Ukraina att vidta ytterligare lagstiftningsåtgärder för att anpassa sig till direktivet om brottsoffers rättigheter, särskilt i frågor som rör den individuella bedömningen av brottsoffer och tillgången till särskilda skyddsåtgärder, inbegripet för barn som fallit offer för brott.

EU noterar att Ukrainas rättsliga ram i allmänhet överensstämmer med europeiska normer för rättigheter för **personer som tillhör nationella minoriteter**. EU betonar att den bör ses över ytterligare efter det att undantagstillståndet har upphört att gälla mot bakgrund av europeiska normer, för att fullt ut säkerställa minoriteters rättigheter för enskilda nationella minoriteter inom ramen för dess specifika omständigheter. EU uppmanar Ukraina att fortsätta att delta i meningsfulla samråd med företrädare för nationella minoriteter och tillhandahålla tillräckliga resurser och kapacitetsuppbyggnad för de ansvariga myndigheterna. I detta sammanhang noterar EU Ukrainas plan att stärka kapaciteten hos parlamentets kommissarie för mänskliga rättigheter för att spåra information om rättigheter för personer som tillhör nationella minoriteter (befolkningsgrupper) och kartlägga fakta om diskriminerande åtgärder och praxis. EU uppmanar Ukraina att uppdatera uppgifterna från 2001 års folkräkning. EU betonar att rådet för nationella minoriteter bör vidareutvecklas till ett representativt organ för dialog med de ukrainska myndigheterna om politik som påverkar nationella minoriteter.

EU understryker att Ukraina måste säkerställa fullständig anpassning av sin rättsliga ram till EU:s regelverk för att säkerställa fullt åtnjutande av **EU-medborgares rättigheter** vid anslutningen.

4. Kapitel 24 – rättvisa, frihet och säkerhet

EU noterar att Ukrainas rättsliga ram för **kampen mot grov och organiserad brottslighet** och samarbetet inom brottsbekämpning delvis är anpassad till EU:s regelverk. EU betonar att ytterligare ansträngningar krävs för att utveckla den rättsliga och strategiska ramen i linje med resultaten av den nationella hotbilda-bedömningen avseende grov och organiserad brottslighet (Socta) och för att bygga upp institutionell kapacitet för att genomföra denna ram, särskilt när det gäller polisarbete, informationshantering och analys som är underrättelsebaserade samt samarbete mellan olika organ. EU uppmanar Ukraina att säkerställa ett korrekt genomförande av den övergripande strategiska planen för reformen av hela brottsbekämpningssektorn för 2023–2027 och en motsvarande handlingsplan för dess genomförande. EU uppmanar vidare Ukraina att fastställa en tydlig avgränsning i fråga om utredningsbefogenheter mellan förundersökningsorgan och att gradvis genomföra ett elektroniskt ärendehanteringssystem. EU uppmanar Ukraina att stärka den övergripande strategiska och operativa samordningen av grov och organiserad brottslighet och att modernisera lagstiftningen om vittnesskydd och kriminalunderrättelser. EU understryker att Ukraina måste stärka oberoendet och integriteten och säkerställa tillräckliga resurser för de brottsbekämpande myndigheterna samt införa transparenta och meritbaserade rekryterings- och urvalsförfaranden för ledande befattningar vid brottsbekämpande organ och åklagarmyndigheter. Ukraina behöver anta och genomföra den statliga utredningsbyråns övergripande reformlag, i likhet med Ukrainas byrå för ekonomisk säkerhet, med ett meningsfullt deltagande av oberoende experter som utsetts av internationella partner. EU understryker att Ukrainas brottsbekämpande och rättsliga samarbete med EU:s medlemsstater, Cepol, Europol, Eurojust och Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo) samt ett mycket aktivt deltagande i Empact ger positiva resultat. EU noterar att dessa ansträngningar bör stärkas ytterligare. Ukraina samarbetar också aktivt med Eurojust inom ramen för den gemensamma utredningsgruppen om påstådda centrala internationella brott som begåtts i Ukraina samt med det internationella centrumet för lagföring av aggressionsbrottet mot Ukraina (ICPA), och har också utposterat en sambandsman på Eppos centrala nivå.

EU betonar att det behövs ytterligare insatser för att befästa resultat när det gäller utredningar, lagföring och slutliga fällande domar på alla områden som rör grov och organiserad brottslighet, inbegripet penningtvätt. EU noterar att de brottsbekämpande myndigheternas insatser mot organiserad brottslighet, särskilt utredningar av kriminella högrisknätverk, måste vara mer proaktiva och systematiska. EU understryker också att Ukraina bör uppvisa en trovärdig och systematisk praxis att inleda finansiella utredningar i samband med grov och organiserad brottslighet, inbegripet penningtvätt, vilket skulle leda till ökat beslag och förverkande av tillgångar. EU uppmuntrar Ukraina att inte bara öka användningen av finansiella utredningar utan också att utveckla sin kapacitet att hantera komplexa finansiella ärenden. Ukraina bör säkerställa att relevant lagstiftning om utredning och kriminalisering av penningtvätt och finansiering av terrorism är i överensstämmelse med EU:s regelverk och internationella standarder, såsom de som tillämpas av arbetsgruppen för finansiella åtgärder och Moneyval. EU noterar Ukrainas åtagande att bygga upp kapacitet för frysning och förverkande av tillgångar och uppmanar landet att stärka relevant lagstiftning och reformera sitt system för återvinning och förvaltning av tillgångar, inbegripet en ändamålsenlig reform av den nationella myndigheten för upptäckt, spårning och förvaltning av tillgångar som härrör från korruption och andra brott i linje med Ukrainaplanen.

EU uppmanar Ukraina att anta all nödvändig lagstiftning och alla nödvändiga genomförandeåtgärder för att till fullo anpassa sig till EU:s regelverk på området **it-brottslighet** samt att ansluta sig till det andra tilläggsprotokollet till Budapestkonventionen för att effektivt bekämpa it-brottslighet. Ukraina bör också uppvisa solida resultat när det gäller förebyggande och bekämpande av it-brottslighet, och i detta syfte stärka den mänskliga kapaciteten hos aktörerna i det nationella it-säkerhetssystemet.

EU noterar Ukrainas plan att fullt ut anpassa sitt regelverk till internationella standarder och EU:s regelverk när det gäller **sexuella övergrepp mot barn, även online**, och att stärka sin övergripande kapacitet och uppmanar Ukraina att ägna särskild uppmärksamhet åt skydd och förebyggande (inbegripet förebyggande av upprepad viktimisering) av sexuella övergrepp mot barn online och offline.

EU noterar att ett stort antal skjutvapen finns i Ukraina, även i civila händer, och uppmanar Ukraina att förebygga och bekämpa olagligt innehav av och **olaglig handel med skjutvapen samt handeldvapen och lätta vapen**. EU uppmanar Ukraina att fullt ut operationalisera sin nationella kontaktpunkt för skjutvapen och sitt samlade vapenregister. EU framhåller att Ukraina bör öka sina insatser för ökad medvetenhet, utåtriktad verksamhet och utbildning avseende farorna och riskerna i samband med missbruk, olagligt innehav av och olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen samt minskning av olagliga skjutvapen genom legalisering, frivilligt överlämnande och deaktivering. EU välkomnar att Ukrainas planer på att utarbeta en nationell handlingsplan för bekämpning av olaglig handel med skjutvapen, som omfattar alla viktiga områden, och understryker att detta bör föregås av en övergripande nationell hotbilda-bedomning på området kontroll av handeldvapen och lätta vapen.

EU noterar att Ukraina är ett ursprungs-, transit- och destinationsland för **människohandel** och behöver stärka sina åtgärder mot människohandel med fokus på utsatta personer och barn. EU betonar att Ukraina fullt ut bör anpassa sin lagstiftning om människohandel till EU:s regelverk, inbegripet när det gäller juridiska personers ansvar för brott som rör människohandel, och bör införa strängare kontroll av juridiska personer, särskilt över dem som hanterar surrogatmoderskap och annan assisterad befruktning samt barn för att förebygga och upptäcka människohandel. EU noterar att Ukraina arbetar på en nationell handlingsplan för att bekämpa människohandel och planerar att anta förfaranden för att bevilja brottsofferstatus och säkerställa ekonomiskt stöd i god tid till offer samt att stärka det internationella samarbetet för att säkerställa rättsligt skydd och stöd till ukrainska offer för människohandel utomlands. EU understryker behovet av att konsekvent tillämpa en strategi som fokuserar på brottsoffren i alla utredningar och åtal. EU understryker att Ukraina ännu måste uppvisa solida resultat när det gäller att proaktivt få till stånd utredningar, lagföring och slutliga fällande domar på detta område.

EU noterar att Ukrainas rättsliga ram delvis är anpassad till EU:s regelverk på narkotikaområdet, och uppmanar Ukraina att säkerställa fullständig anpassning. EU noterar att Ukrainas brottsbekämpande myndigheter har en god nivå av **samarbete på narkotikaområdet** med sina motparter i EU:s medlemsstater. EU uppmanar Ukraina att anta en övergripande strategisk ram på narkotikaområdet som tar upp åtgärder och minskning av både tillgång och efterfrågan samt narkotikarelaterade skador. EU noterar vidare Ukrainas plan att stärka och operationalisera sin institutionella ram, särskilt genom att stärka kapaciteten hos det nationella observatoriet för narkotika och inrätta ett nationellt system för tidig varning om informationsutbyte om nya psykoaktiva ämnen. EU betonar att det, utöver anpassningen av den rättsliga och strategiska ramen till EU:s regelverk, kommer att vara av avgörande betydelse att Ukraina uppvisar goda resultat när det gäller narkotikabeslag, lagföring och fällande domar i narkotikarelaterade mål samt systematiskt förverkande av tillgångar som härrör från brott och snabb förstörelse av beslagtagna narkotika. EU uppmanar också Ukraina att vidareutveckla datainsamlingen i nära samarbete med Europeiska unionens narkotikamyndighet (EUDA) om alla narkotikarelaterade indikatorer och intensifiera det operativa samarbetet för att bekämpa olaglig narkotikahandel, inbegripet inom Empact och med Europol.

EU noterar att Ukrainas rättsliga ram för att **bekämpa terrorism** delvis är anpassad till EU:s regelverk. EU betonar att ytterligare arbete krävs för att ta itu med kriminalisering av terrorismrelaterade brott, finansiering av terrorism och penningtvätt. EU noterar åtagandet att anta de ändringar som krävs för att anpassa lagstiftningen om sprängämnesprekursorer, terrorisminnehåll online och skydd av kritisk infrastruktur. EU uppmanar Ukraina att anta en strategisk ram för att förebygga radikaliserings och våldsamma extremism och noterar att Ukraina har åtagit sig att förbättra sin institutionella ram genom att utse en central enhet med ansvar för samordningen av förebyggande av radikaliserings och våldsamma extremism. EU noterar att Ukraina åtar sig att öka den **kritiska infrastrukturens** motståndskraft genom att ytterligare anpassa sig till EU:s regelverk, tydligt definiera behöriga myndigheter och deras befogenheter och inrätta en gemensam kontaktpunkt för samordning av frågor som rör kritiska entiteters motståndskraft samt stärka det internationella samarbetet.

EU noterar att Ukraina har de grundläggande principerna om **rättsligt samarbete i straffrättsliga, civilrättsliga och handelsrättsliga frågor** inskrivna i sin lagstiftning, men att det krävs ytterligare anpassning till samt genomförande av EU:s regelverk, inbegripet konstitutionella ändringar som möjliggör utlämning av ukrainska medborgare. EU understryker Ukrainas beredvillighet att fokusera på genomförande och korrekt tillämpning av relevanta internationella konventioner, särskilt Haagkonventionerna. EU uppmanar Ukraina att öka sin administrativa kapacitet för att uppfylla EU:s krav på straffrättsligt, civilrättsligt och handelsrättsligt samarbete och säkerställa ett effektivt samarbete med Eurojust och Eppo.

EU noterar att Ukraina har ratificerat **Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen**. EU betonar att genomförandet av bestämmelserna i Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen i Ukrainas rättssystem är avgörande för att stärka Ukrainas rättssystem vid utövandet av dess straffrättsliga jurisdiktion över dem som har gjort sig skyldiga till **internationella brott**. EU noterar vidare att Ukraina har antagit en första lag om ändring av Ukrainas strafflag och straffprocessordning i samband med ratificeringen av Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen. EU uppmanar Ukraina att vidta alla nödvändiga åtgärder för att fullständigt harmonisera Ukrainas rättsordning med Romstadgan som en del av en systematisk och långsiktig reforminsats.

EU noterar att Ukraina när det gäller **migration** måste fastställa och genomföra tydliga samordningsmekanismer mellan de statliga myndigheter som är involverade i hanteringen av migration och i synnerhet utveckla en mekanism för samordning mellan olika organ i händelse av en migrationskris. EU uppmanar Ukraina att slutföra reformen av den statliga migrationsmyndigheten i detta avseende. EU noterar Ukrainas plan att anta de nödvändiga ändringarna på området laglig migration för att anpassa sig till det kombinerade tillståndet för arbete och vistelse för tredjelandsmedborgare (inbegripet säsongsarbetare), vissa bestämmelser om familjeåterförening och varaktigt bosatta, reglerna om villkor för inresa och vistelse för högkvalificerade arbetstagare genom EU:s blåkort och för studerande och forskare samt till reglerna om personer som är föremål för företagsintern förflyttning. EU noterar vidare Ukrainas plan att anpassa sig till EU:s relevanta regelverk på området irreguljär migration, särskilt när det gäller smuggling av migranter, och uppmanar Ukraina att anta ändringar för att anpassa sig till direktivet om sanktioner mot arbetsgivare. EU betonar behovet av att öka de ekonomiska, mänskliga och tekniska resurserna på migrationsområdet, särskilt för att bättre förebygga och hantera irreguljär migration. EU uppmanar Ukraina att säkerställa tillräcklig mottagningskapacitet och tillämpa återvändandeförfaranden i linje med EU:s regelverk.

EU uppmanar Ukraina att fullt ut anpassa sig till EU:s regelverk om **asyl**, särskilt när det gäller tidig identifiering av kategorier av personer i utsatta situationer och säkerställande av personers rätt att ansöka om asyl. EU uppmanar också Ukraina att stärka sin kapacitet att förbereda sig för en ökning av antalet asylsökande och flyktingar och att stärka de dedikerade statliga myndigheterna, bland annat genom att anslå lämpliga resurser.

EU noterar att Ukrainas **viseringspolitik** ännu inte är helt anpassad till EU:s och uppmanar Ukraina att redan nu ta hänsyn till EU:s viseringsregelverk för en gradvis anpassning, vilket visar landets åtagande att uppnå fullständig anpassning. EU uppmanar också Ukraina att fullt ut anpassa sig till förteckningen över länder som omfattas av viseringskrav, särskilt när det gäller länder som utgör en risk för irreguljär migration eller en säkerhetsrisk för EU. EU noterar vidare att Ukrainas informationssystem kommer att kräva ytterligare tekniska anpassningar för att uppfylla kraven i informationssystemet för viseringar (VIS), vilket kan göras efter anslutningen.

När det gäller **Schengen och de yttre gränserna** noterar EU det goda och fortsatta operativa samarbetet med Frontex om gränsövervakning och utbildning. EU uppmanar Ukraina att fortsätta att utveckla detta samarbete. EU uppmanar även Ukraina att arbeta vidare med genomförandet av ett ändamålsenligt och effektivt gränsförvaltningssystem i linje med metoden för europeisk integrerad gränsförvaltning. EU erinrar om att väsentliga delar av Schengenregelverket, inbegripet avsaknaden av kontroller vid de inre gränserna, kommer att villkoras av att Ukraina uppfyller ytterligare objektiva krav som ska kontrolleras inom ramen för utvärderingsmekanismen för Schengen. EU noterar Ukrainas åtagande att anta en handlingsplan för Schengen för att förbereda anslutningen till Schengenområdet.

När det gäller **förfalskning av euron** noterar EU att Ukraina bör stärka samarbetet mellan olika organ när det gäller kriminalisering av penningförfalskning och noterar Ukrainas plan att stärka byrån för ekonomisk säkerhet. EU uppmanar också Ukraina att ratificera och genomföra Genèvekonventionen för bekämpande av penningförfalskning.

5. Ekonomiska kriterier

EU noterar att Ukraina har åtagit sig att bli en **fungerande marknadsekonomi**. EU betonar det fortsatta inhemska samförståndet om grundprinciperna för den ekonomiska politiken, inbegripet åtagandet om finansiell hållbarhet, makroekonomisk stabilitet och tillämpningen av marknadsprinciper. EU noterar att Rysslands oberättigade anfälls krig har satt extrem press på den ekonomiska verksamheten. EU noterar att trots vissa framsteg under de senaste åren fortsätter ett svagt företagsklimat, en hög nivå av informell ekonomi och låg tillgång till finansiering och innovation att begränsa marknadsekonomin effektiva funktion. EU uppmanar Ukraina att systematiskt och grundligt ta itu med både EU:s politiska rekommendationer i utvidgningspaketet och åtagandena enligt Ukrainaplanen, vilka kommer att hjälpa Ukraina att uppfylla de ekonomiska kriterierna och ta itu med den informella ekonomin. EU uppmanar Ukraina att fullgöra sina åtaganden inom ramen för IMF-program, och gentemot alla andra internationella organisationer, som skulle hjälpa Ukraina att uppfylla de ekonomiska kriterierna.

EU noterar att Ukraina gör framsteg med sin **kapacitet att hantera konkurrenstrycket och marknadskrafterna inom unionen**. Trots kvarstående luckor, och trots de extremt svåra omständigheter som orsakats av Rysslands avsiktliga attacker mot Ukrainas energi- och transportinfrastruktur, noterar EU med tillfredsställelse att Ukraina har gjort betydande ansträngningar för att bevara sin energi- och transportinfrastruktur samt för att göra framsteg med ekonomins digitalisering och utbildningens kvalitet. EU understryker att investeringar på alla områden för fysisk infrastruktur måste fortsätta och understödjas av bättre förvaltning av offentliga investeringar och styrningsreformer. EU uppmanar Ukraina att förbättra sin produktivitet och konkurrenskraft, som för närvarande hämmas av brist på arbetskraft och ihållande låga investeringar i FoU och innovation.

EU uppmanar Ukraina att säkerställa ansvarsskyldighet när det gäller företagsstyrning i både privata och statsägda företag, genom att klargöra styrelsernas ansvar vid genomförandet av strategier för riskhantering, även vid korruptionsbekämpning. EU uppmanar Ukraina att förebygga risker för att oligarkiska eller monopolistiska strukturer återuppstår inom sektorer som är på väg att privatiseras.

6. Kapitel 5 – offentlig upphandling

EU noterar att Ukrainas system för offentlig upphandling delvis är anpassat till EU:s regelverk. EU uppmanar Ukraina att säkerställa principen om lika behandling av EU:s och Ukrainas ekonomiska aktörer inom hela systemet för offentlig upphandling, inbegripet inom klassiska och allmännyttiga sektorer, koncessioner och offentlig-privata partnerskap samt försvarsupphandling. När det gäller den **klassiska och allmännyttiga sektorn** uppmanar EU Ukraina att se över lagstiftningens tillämpningsområde, undantag från den, skäl för användning av förhandlat förfarande, definitioner och blandade kontrakt, värdeberäkning, urvals- och tilldelningskriterier, upphandlingsmetoder samt ändring och uppsägning av kontrakt. EU noterar att Ukraina delvis har anpassat sig när det gäller **koncessioner och offentlig-privata partnerskap** och uppmanar Ukraina att se över bestämmelserna om lokalisering – och särskilt kraven på etablering –, definition, urval och uteslutning av ekonomiska aktörer samt begränsning av den operativa risken för den privata parten. EU understryker att Ukraina behöver förbättra sin lagstiftning om **försvars- och säkerhetsupphandling** genom att säkerställa de två upphandlingsorganens oberoende, åtgärda bristerna när det gäller inadekvat definition av upphandlande myndigheter, avsaknaden av vissa förfaranden, kriterier och krav för kvalificering av ekonomiska aktörer, ofullständiga bestämmelser om underentreprenad och avsaknad av särskilda försvarsrelaterade översynsmekanismer.

EU noterar Ukrainas måttliga förberedelser när det gäller **genomförande- och tillsynskapacitet** avseende offentlig upphandling. EU understryker att Ukraina har begränsad tillgång till tillräckliga mänskliga och finansiella resurser för att förvalta systemet för offentlig upphandling och samtidigt upprätthålla tillräcklig kapacitet för att genomföra och verkställa offentliga upphandlingsförfaranden, särskilt användningen av elektroniska upphandlingssystem. EU uppmanar Ukraina att öka insynen i sitt system för offentlig upphandling genom att avsevärt minska antalet upphandlingsförfaranden utanför det elektroniska upphandlingssystemet, införa tydliga regler för tillämpningen av icke-prisrelaterade kriterier och förbättra metoderna för fastställande av krav före upphandling och kostnadsberäkningsmetoder. EU uppmanar Ukraina att ytterligare förbättra kontroll- och övervakningsorganets effektivitet.

EU noterar att Ukraina delvis har anpassat sig till EU:s regelverk om **rättsmedel**. EU uppmanar Ukraina att se över sin lagstiftning för att ta itu med inkonsekvenser i fråga om tidsfrister för inlämnande av klagomål samt om perioder under vilka avtal inte får ingås som inverkar negativt på överklagandesystemets effektivitet. EU betonar att Ukraina måste se över sin lagstiftning om rättsmedel som omfattar koncessioner och offentlig-privata partnerskap, förenklad upphandling och direktkontrakt som tilldelas utanför det elektroniska upphandlingssystemet samt ytterligare följa regelverket. EU betonar att Ukrainas ansträngningar att förbättra den administrativa kapaciteten hos Ukrainas antimonopolkommitté bör fortsätta. EU noterar att Ukraina fortsätter att vidareutveckla sitt system för hantering av e-klagomål, inbegripet offentliggörande av upphandlande myndigheters beslut om anbud vid annullering. EU uppmanar Ukraina att ytterligare stärka kapaciteten hos den förvaltningsdomstol som ansvarar för överklaganden.

EU framhåller att Ukraina behöver stärka **integriteten** vid offentlig upphandling genom att förbättra riskbedömningar i fråga om korruption, interna och externa kontroller samt efterlevnads- och revisionsmekanismer. EU uppmanar Ukraina att säkerställa att landets lagstiftning om offentlig upphandling tydligt anger krav på öppenhet och integritet samt att anta och genomföra en strategi mot korruption som är skräddarsydd för offentlig upphandling.

7. Kapitel 18 – statistik

EU noterar att Ukrainas **statistikinfrastruktur** är delvis anpassad till EU:s regelverk. EU uppmanar Ukraina att anslå tillräckliga finansiella och mänskliga resurser till statistiksektorn för att uppnå fullständig anpassning till EU:s regelverk. Ukraina uppmanas också att säkerställa fullständigt yrkesmässigt oberoende för landets statliga statistikmyndighet (SSSU) och andra instanser som tar fram officiell statistik (särskilt Ukrainas centralbank och finansministeriet) och att överföra alla uppgifter som krävs enligt EU:s regelverk till Eurostat.

EU noterar att Ukraina använder några av EU:s huvudsakliga klassificeringar för framtagning av statistik, men att nyare versioner fortfarande behöver införas. EU uppmanar Ukraina att säkerställa det ytterligare arbete som krävs med statistikregister för att säkerställa full överensstämmelse med EU:s regelverk.

EU betonar Ukrainas partiella anpassning till EU:s regelverk om **statistik**, med betydande arbete framöver på alla områden. EU uppmanar Ukraina att göra ytterligare framsteg på alla statistikområden för att uppnå fullständig anpassning.

8. Kapitel 32 – finansiell kontroll

EU noterar att Ukraina delvis har anpassat sig till EU:s normer för **intern finansiell kontroll i den offentliga sektorn** och uppmanar Ukraina att förbättra det faktiska genomförandet, särskilt när det gäller delegerat ledningsansvar och riskhantering. EU understryker att internrevisionsfunktionens kapacitet behöver stärkas och uppmanar Ukraina att också klargöra den statliga revisionstjänstens roll.

EU noterar att Ukraina delvis har anpassat sig till EU:s regelverk om extern revision. EU understryker att Ukraina måste stärka det politiska, ekonomiska och administrativa oberoendet och mandatet för Ukrainas revisionsmyndighet (ACU), i enlighet med krav från Internationella organisationen för högre revisionsorgan (Intosai). EU uppmanar Ukraina att förbättra samarbetet mellan ACU och Verhovna Rada för att stärka tillsynen över statsbudgeten. Revisionsarbetet behöver förbättras med fokus på dess inverkan och i syfte att anpassa det till internationella standarder.

EU uppmanar Ukraina att fullt ut anpassa sin nationella lagstiftning till EU:s direktiv om bekämpande genom straffrättsliga bestämmelser av bedrägeri som riktar sig mot **unionens finansiella intressen**.

EU uppmanar Ukraina att formellt upprätta samarbete mellan de nationella behöriga myndigheterna om **skydd av euron mot förfalskning** och förstärka det, och noterar att Ukraina delvis har anpassat sig till EU:s regelverk på detta område.

* * *

Mot bakgrund av det rådande läget i Ukrainas förberedelser noterar EU, under förutsättning att Ukraina fortsätter att göra framsteg när det gäller anpassningen till och genomförandet av EU:s regelverk och relevanta europeiska standarder som omfattas av kluster 1, att följande interimistiska riktmärken behöver uppfyllas innan nästa steg i förhandlingsprocessen för klustret kan tas:

- *På horisontell nivå för kluster 1* säkerställer Ukraina en noggrann och permanent övervakning av det kontinuerliga genomförandet av färdplanerna för rättsstatsprincipen, reformen av den offentliga förvaltningen och fungerande demokratiska institutioner genom en robust och sektorsövergripande översynsmekanism, med särskilt fokus på tillräckliga mänskliga och finansiella resurser, den institutionella kapaciteten, respekten för fastställda tidsfrister och en aktiv och meningsfull dialog med det civila samhället.

Kapitel 23 – Rättsväsen och grundläggande rättigheter

Ukraina genomför vidare sin övergripande reform av rättsväsendet och förbättrar rättsväsendets opartiskhet, oavhängighet, ansvarsskyldighet, kvalitet och effektivitet i enlighet med EU:s regelverk och europeiska standarder. Ukraina kommer i synnerhet att uppfylla detta interimistiska riktmärke när landet har gjort följande:

- Stärkt oberoendet, integriteten, statusen och den institutionella kapaciteten hos rättsväsendets och åklagarväsendets styrande och självstyrande organ, bland annat när det gäller tillsättning av lediga tjänster, göra påtagliga framsteg med att optimera systemet för rättslig styrning, domstolsförvaltning samt åklagartjänsten för att öka deras effektivitet.

- Ytterligare ökat det strukturella oberoendet, integriteten och ansvarsskyldigheten på ett varaktigt sätt på alla nivåer inom rättsväsendet, särskilt genom att förbättra meritbaserade urvalsprocesser, se över förfarandena för integritetsprövning för domare i högsta domstolen och andra högre domare samt urvalsförfarandena för högsta domstolen och utan dröjsmål utvidga urvalskommittén för ledamöterna i Ukrainas högsta kvalifikationskommission för domare, med ett meningsfullt deltagande av oberoende experter som utsetts av internationella partner, göra urvals- och uppsägningsförfarandena för riksåklagaren och åklagare på hög nivå mer transparenta och meritbaserade, avskaffa de bestämmelser som tillåter utnämning och omplacering av åklagare till regionala åklagarmyndigheter och riksåklagarmyndigheten utan konkurrens och ge riksåklagarmyndigheten rätt att få tillgång till allt material som rör förundersökningar, gå vidare med prövningen av redan tillsatta domare med deltagande av rådet för offentlig integritet och godkännandet av åklagare, ta itu med eftersläpningen i disciplinära mål och förbättra verktygen för förebyggande av disciplinärenden och korruption och deras tillämpning, inbegripet integritetsförklaringar, och avsevärt påskynda genomförandet av en transparent och slumpmässig tilldelning av mål.
- Förbättrat kvaliteten på rättsväsendet, bland annat genom att avsevärt åtgärda bristen på domare och stödpersonal, införa ett effektivt system för regelbunden utvärdering av domares och åklagares prestationer på grundval av tydliga och objektiva regler och bedömningskriterier, reformera advokatsamfundet och fortsätta att reformera tillgången till och kvaliteten på rättsutbildningssystemet och inledande utbildning och fortbildning för domare och åklagare.

- Ökat domstolarnas och åklagarmyndigheternas effektivitet och resultat, bland annat genom att förbättra lagstiftningen om författningsdomstolens förfarande, säkerställa författningsdomstolens domförhet och utnämning av internationellt prövade kandidater i tid, med beaktande av relevanta rekommendationer från Venedigkommissionen, utöka användningen av alternativ tvistlösning, förbättra rättshjälpen och verkställigheten av domstolsbeslut, bland annat genom att vidta konkreta åtgärder för att fasa ut lagstiftningsmoratorier, främja digitaliseringen av rättssystemet och inrätta en ny förvaltningsdomstol efter ett välgrundat och trovärdigt urval av domare med ett meningsfullt deltagande av oberoende experter som utsetts av internationella partner.

Ukraina gör betydande ytterligare framsteg när det gäller att bekämpa och förebygga korruption. Ukraina kommer i synnerhet att uppfylla detta interimistiska riktmärke när landet har gjort följande:

- Kommit vidare med, upprätthållit och kontinuerligt genomfört de rättsliga och strategiska ramarna för korruptionsbekämpning, bland annat genom att på ett betydande sätt gradvis anpassa sig till EU:s regelverk och genomföra relevanta rekommendationer från Greco, OECD och OSSE/ODIHR, med effektiv samordning, budgetering, övervakning och utvärdering.
- Stärkt oberoendet, mandatets effektivitet och den operativa kapaciteten hos de specialiserade korruptionsbekämpande institutionerna (för både förebyggande och bekämpning av korruption), bland annat genom att utvidga behörigheten för Ukrainas nationella byrå för korruptionsbekämpning till att omfatta alla offentliga högriskbefattningar och genom att ge den specialiserade åklagarmyndigheten för korruptionsbekämpning (Sapo) de befogenheter som krävs för att inleda straffrättsliga förfaranden mot parlamentsledamöter utan förhandsgodkännande från riksåklagaren.

- Stärkt effektiviteten hos ramen för förebyggande av korruption genom att göra ytterligare framsteg i utvecklingen och efterlevnaden av rättsliga och politiska ramar för redovisning av tillgångar, skydd av visselblåsare, intressekonflikter, lobbning, finansiering av politiska partier/valkampanjer, inbegripet effektiva, proportionella och tillräckligt avskräckande sanktioner vid överträdelser.
- Gjort påtagliga framsteg mot solida resultat när det gäller utredningar, åtal och fällande domar i korruptionsmål, särskilt slutliga fällande domar på hög nivå, och ökat antalet beslagtagna, frysta och förverkade tillgångar och det totala värdet av dessa, bland annat genom att från lagstiftningen stryka bestämmelsen om automatiskt avslutande av brottsmål på grund av att tidsfristen för förundersökning har löpt ut och genom att se över de befintliga tidsfristerna.
- Förbättrat integreringen av konkreta åtgärder för korruptionsbekämpning genom riskbedömningar och systemiska integritetsåtgärder i de sektorer som är mest utsatta för korruption.

Ukraina stärker ytterligare skyddet av de grundläggande rättigheterna i praktiken. Ukraina kommer i synnerhet att uppfylla detta interimistiska riktmärke när landet har gjort följande:

- Stärkt genomförandet av den rättsliga och politiska ramen för grundläggande rättigheter och deras tillämpning i praktiken, särskilt genom ökad kapacitet hos oberoende institutioner för grundläggande rättigheter och förberedelser inför återställandet av grundläggande rättigheter och friheter efter det att undantagstillståndet har upphört.
- Fortsatt reformerna av fängelser och frihetsberövande, inbegripet förbättrade förhållanden samt vidtagna åtgärder för att förebygga och hantera fall av misshandel.
- Antagit och börjat genomföra dataskyddslagstiftningen i linje med EU:s regelverk, inbegripet stärkt kapacitet hos den nationella kommissionen för skydd av personuppgifter.

- Ökat yttrandefriheten, mediefriheten och mediepluralismen genom att stärka public service-mediernas och medietillsynsmyndighetens oberoende och institutionella kapacitet samt skyddsåtgärder för journalister.
- Säkerställt ytterligare framsteg mot en anpassning av den nationella lagstiftningen till EU:s regelverk om jämlikhet och icke-diskriminering, inbegripet Europadomstolens dom av den 1 juni 2023, samt om hatbrott och hatpropaganda, rättigheter för personer med funktionsnedsättning, jämställdhet och bekämpning av könsrelaterat våld, misstänkta och tilltalades processuella rättigheter i straffrättsliga förfaranden och brottsoffors rättigheter.
- Gjort framsteg med ett integrerat system för skydd av barn och anpassning till EU:s regelverk om barnets rättigheter samt gått vidare med avinstitutionalisering av barn som står utan föräldraomsorg och personer med funktionsnedsättning.
- Fortsatt det konsekventa genomförandet – i linje med europeiska standarder och förhandlingsramen – av relevanta lagar och åtaganden för att skydda rättigheter för personer som tillhör nationella minoriteter, vilket är en integrerad del av Ukrainas reviderade handlingsplan för skydd av rättigheterna för personer som tillhör nationella minoriteter.

Kapitel 24 – rättvisa, frihet och säkerhet

Ukraina gör påtagliga framsteg i kampen mot grov och organiserad brottslighet. Ukraina kommer i synnerhet att uppfylla detta interimistiska riktmärke när landet har gjort följande:

- Ytterligare anpassat sig till EU:s regelverk om kampen mot organiserad brottslighet, inbegripet utredning och kriminalisering av penningtvätt, samt återvinning och frysning av tillgångar.

- Gjort påtagliga framsteg mot att uppvisa solida resultat när det gäller utredningar, lagföring och slutliga fällande domar på alla områden som rör grov och organiserad brottslighet (inbegripet människohandel och sexuella övergrepp mot barn, it-brottslighet, olaglig handel med skjutvapen, tillverkning av och olaglig handel med narkotikahandel, penningtvätt och kampen mot terrorism).
- Gjort påtagliga framsteg med den övergripande reformen av den statliga utredningsbyrån, med ett meningsfullt deltagande av oberoende experter som utsetts av internationella partner.
- Uppvisat en trovärdig och systematisk praxis att inleda finansiella utredningar när det gäller grov och organiserad brottslighet, inbegripet penningtvätt.
- Gjort påtagliga framsteg med att uppvisa solida resultat när det gäller beslag och slutligt förverkande av tillgångar och förbättrat systemet för återvinning och förvaltning av tillgångar, bland annat genom att stärka och påskynda reformen av byrån för återvinning och förvaltning av tillgångar, med ett meningsfullt deltagande av oberoende experter som utsetts av internationella partner.
- Gjort påtagliga framsteg när det gäller att upplösa nätverk för människohandel samt förebygga och bekämpa olagligt innehav och olaglig handel med skjutvapen, bland annat genom att operationalisera den nationella kontaktpunkten för handeldvapen och lätta vapen.
- Stärkt sin institutionella ram, särskilt genom att tydligare definiera de brottsbekämpande organens befogenheter, stärka deras oberoende och integritet, den operativa kapaciteten, analyskapaciteten och it-kapaciteten, samarbetet mellan olika organ samt utbildning för personal vid brottsbekämpande myndigheter.
- Stärkt administrativ kapacitet för att uppfylla EU:s krav på straffrättsligt, civilrättsligt och handelsrättsligt samarbete och säkerställa ett effektivt samarbete med Eurojust och Eppo.

Ukraina ökar sina ansträngningar vad gäller samarbete på narkotikaområdet. Ukraina kommer i synnerhet att uppfylla detta interimistiska riktmärke när landet har gjort följande:

- Inrättat ett fungerande nationellt system för tidig varning med tillräckliga resurser, stärkt det nationella observatoriet för narkotika och gjort framsteg med att anpassa sin lagstiftning till EU:s regelverk om narkotika och narkotikaprekursorer samt destruktion av narkotika.
- Gjort påtagliga framsteg med att uppvisa solida resultat när det gäller beslag och destruktion av narkotika samt förverkande av motsvarande tillgångar.

Ukraina uppnår resultat på områdena laglig och irreguljär migration och asyl, samt i frågor som rör Schengenregelverket och de yttre gränserna och viseringspolitiken. Ukraina kommer i synnerhet att uppfylla detta interimistiska riktmärke när landet har gjort följande:

- Förbättrat anpassningen till EU:s regelverk när det gäller migration, asyl, viseringspolitik och gränsförvaltning, inbegripet ytterligare anpassning till den europeiska integrerade gränsförvaltningsmetoden.
- Förbättrat sin institutionella kapacitet samt samarbets- och samordningsmekanismerna mellan de myndigheter som är involverade i hanteringen av migration, gränser och asyl och stärkt kampen mot irreguljär migration och smuggling av migranter.
- Förbättrat sitt asylsystem, inbegripet förfaranden som garanterar rätten att ansöka om asyl och att överklaga beslut.

* *

Med tanke på hur Ukrainas förberedelser framskrider, och under förutsättning att Ukraina uppnår de interimistiska riktmärkena horisontellt och för rättsstatskapitlen, noterar EU, under förutsättning att Ukraina fortsätter att göra framsteg när det gäller anpassningen till och genomförandet av de delar av EU:s regelverk som omfattas av följande kapitel, och utan att det påverkar eventuella ytterligare villkor som fastställs i de ytterligare riktmärken som fastställts för kluster 1, att de kan avslutas preliminärt först när EU har enats om att följande riktmärken är uppfyllda:

Kapitel 5 – offentlig upphandling

- Ukraina anpassar sin nationella rättsliga ram fullt ut till EU:s regelverk på alla områden för offentlig upphandling, inbegripet koncessioner, offentlig-privata partnerskap och försvarsupphandling, vilket säkerställer upphandlingsorganens integritet, och internationella avtal om undantag för viss upphandling från reglerna för offentlig upphandling, i enlighet med EUF-fördraget, EU:s upphandlingslagstiftning och alla andra relevanta bestämmelser i EU:s regelverk.
- Ukraina inrättar tillräcklig administrativ, operativ och institutionell kapacitet på alla nivåer och vidtar lämpliga åtgärder för att säkerställa ett korrekt genomförande och upprätthållande av den nationella lagstiftningen på detta område i god tid före anslutningen. Detta inbegriper dokumenterade resultat när det gäller
 - utarbetande av praktiska genomförande- och övervakningsverktyg (bland annat administrativa regler, instruktioner, handledningar och standardhandlingar för kontrakt),
 - stärkande av de kontrollmekanismer som är nödvändiga för att säkerställa full kunskap om och tillförlitligheten hos systemet, bland annat genom att säkerställa tidiga revisioner, noggrann övervakning och ökad insyn i genomförandefasen för offentliga kontrakt på grundval av systematiska riskbedömningar med prioritering av kontroller inom de sektorer och förfaranden som är mest sårbara för korruption och bedrägerier, inbegripet försvar, energi och återuppbyggnad,

- ett effektivt fungerande rättsmedelssystem, även på området koncessioner, offentlig-privata partnerskap och försvarsupphandling,
- förbättrade riskbedömningar, insynskrav för kostnaderna, tillbörlig aktsamhet hos anbudsgivare och efterlevnadsmekanismer för att förebygga och bekämpa korruption och intressekonflikter vid offentlig upphandling på både central och lokal nivå,
- Ukraina uppvisar solida resultat när det gäller ett rättvist och transparent system för offentlig upphandling, som sörjer för en effektiv, ändamålsenlig och ekonomiskt fördelaktig användning av offentliga resurser, konkurrens samt ett starkt skydd och åtgärder mot korruption.

Kapitel 18 – statistik

- Ukraina lämnar in centrala makroekonomiska uppgifter (om nationalräkenskaper och statistik över den offentliga sektorns finanser/förfarandet vid alltför stora underskott) i enlighet med metoden för det gällande europeiska national- och regionalräkenskapssystemet (ENS) samt det tillhörande ENS-överföringsprogrammet, anmälningsskraven avseende bruttonationalinkomst och förfarandet vid alltför stora underskott och andra relevanta krav tillsammans med den detaljerade beskrivning som krävs enligt den metod som använts, och Eurostat kommer redan att ha kontrollerat de uppgifter och beskrivningar som läggs fram och redan bekräftat lämplig anpassning till EU:s regler i fråga om aktualitet, fullständighet, samstämmighet, transparens och korrekthet.
- Ukraina antar en färdplan för i) åtgärdande av återstående brister i alla ENS-tabeller, ii) överföring av återstående tabeller från ENS-överföringsprogrammet, iii) åtgärdande av återstående brister i den information som ska lämnas tillsammans med tabellerna för förfarandet vid alltför stora underskott och iv) åtgärdande av återstående metodfrågor. Eurostat bekräftar färdplanens relevans.

Kapitel 32 – finansiell kontroll

- Ukraina vidtar lämpliga åtgärder för att säkerställa ett korrekt genomförande av det regelverk som är tillämpligt på intern kontroll, inbegripet delegerat ledningsansvar och riskhantering. Internrevisionsfunktionens institutionella kapacitet stärks för att säkerställa ett korrekt genomförande och verkställande av nationell lagstiftning om intern finansiell kontroll i den offentliga sektorn.
- Det politiska, ekonomiska och administrativa oberoendet och mandatet för Ukrainas revisionsmyndighet säkerställs, i enlighet med normerna från Internationella organisationen för högre revisionsorgan (Intosai).
- Ukraina har anpassat sin lagstiftning till EU:s regelverk om bekämpning av bedrägerier och annan olaglig verksamhet som riktar sig mot unionens finansiella intressen. Ukraina säkerställer mandatet och den operativa kapaciteten för sin nationella samordning av bedrägeribekämpning för att tillhandahålla tillräcklig och effektiv samordning av bedrägeribekämpningen. Ukraina tillämpar en effektiv nationell strategi för bedrägeribekämpning för att skydda EU:s finansiella intressen. Ukraina uppvisar solida resultat i samarbetet med kommissionen, Olaf och Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo) rörande rapporterade oriktigheter samt utredningar som rör EU-medel.
- Ukraina anpassar sin lagstiftning till EU:s regelverk i fråga om äkthetskontroll av euromynt, ratificerar och genomför 1929 års internationella Genèvekonvention för bekämpande av penningförfalskning.

* *

Övervakningen av framstegen med anpassningen till och genomförandet av EU:s regelverk och relevanta europeiska standarder kommer att fortsätta under förhandlingarna. EU understryker att det kommer att ägna särskild uppmärksamhet åt att övervaka alla särskilda frågor som nämns ovan i syfte att säkerställa Ukrainas administrativa kapacitet, dess förmåga att slutföra anpassningen av lagstiftningen på alla områden i detta kluster samt ytterligare framsteg i genomförandet och tillsynen. Särskild uppmärksamhet behöver ägnas åt kopplingarna mellan detta kluster och andra förhandlingskluster. En slutlig bedömning av hur Ukrainas lagstiftning överensstämmer med EU:s regelverk och relevanta europeiska standarder samt av landets genomförandeförmåga kan göras först i ett senare förhandlingsskede. Utöver all den information som EU kan begära inför förhandlingarna om detta kluster och som ska lämnas till konferensen uppmanar EU Ukraina att regelbundet tillhandahålla associeringsrådet detaljerad skriftlig information om framstegen i genomförandet av EU:s regelverk.

Mot bakgrund av samtliga ovanstående överväganden kommer konferensen att behöva återkomma till detta kluster vid lämplig tidpunkt.

EU erinrar också om att EU:s regelverk kan komma att ändras mellan den 3 juni 2026 och förhandlingarnas avslutande.
